

Najboljša turistična sezona po vojni

Ze v prejšnji številki našega lista smo poročali o razširjeni seji upravnega odbora Celjske turistične zveze, na kateri so poleg ostalega govorili o letošnji turistični sezoni ter poslušali poročilo predsednika zdraviliške komisije.

V kolikor je zelo razveseljiva ugotovitev, da je bila letošnja turistična sezona na področju celjskega okraja najboljša po vojni, pa ta superlativ, na žalost ne velja za vse kraje in zdravilišča. Največji korak naprej so napravili v Rogaški Slatini, kjer so lanske rekordno število nočitev v letošnjem letu presegli za okoli 25.000. Ta skok se je seveda močno odrazil v okrajnem povprečju, pa čeprav so ponekod celo zaostali za lanskimi uspehi. Ne glede na to, pa je letos močno porasel tujski promet, saj je računati, da se bo do konca leta povečal za kar 6000 nočitev v primerjavi z lanskim letom, ko so inozemski gostje preživel na našem območju 12.000 noči. Relativno lep korak naprej so zabeležili tudi v Laškem in prav tako v Rimskih Toplicah, medtem ko za Dobro kaze, da ne bo dosegla lanskega števila nočitev.

Razen Ljubnega, kjer je letos povsem nepričakovano prišlo do odpovedi večje organizirane skupine turistov iz Vojvodine, so vsi ostali kraji zabeležili povečanje turističnega prometa. V primerjavi z lanskim letom so na isti ravni ostali le v Lučah. Od ostalih

krajev velja omeniti prvo turistično afirmacijo Preboda. V nasprotju s tem pa je število nočitev precej padlo v Podčetrtku.

Zelo zanimiva je ugotovitev, da vrednostni pokazatelj turističnega prometa ni šel v korak s povečanim številom nočitev, ki bo letos znašalo okoli 400 tisoč. Medtem, ko so se nočnine povečale v primerjavi z lanskim letom za okoli 10 %, pa se je finančni uspeh povečal le za približno 5 %. To pomeni, da so bili turisti na našem področju letos bolj varčni, kot pa lanske leto.

Iz analize in izkušenj letošnje turistične sezone bi lahko zaključili, da bo treba več pozornosti posvetiti pred- in posezoni. Ta zahteva je vredna največje pozornosti tembolj, ker se v prihodnjem letu ne bo bistveno povečalo število nočitvenih kapacitet. Uspeh pred- in posezoni pa zavisi seveda od primernega znižanja penzijskih cen. Žal, gostinska podjetja ne kažejo prevelike vneme, da bi zniževale cene uslugam in storitvam v času izven glavne sezone. Morda pa jih bo k temu že v najbližji bodočnosti prisilila gospodarska nujnost! Letošnje izkušnje

tudi kažejo, da bo treba v prihodnje posvetiti več propagande manjšim krajem, da bo treba urediti oddajanje privatnih sob, da bo treba urediti opremo in izboljšati postrežbo v gostinskih obratih ipd. Tako imenovani manjši zasebni penzion so zaenkrat še odprto in nerešeno vprašanje.

Spricho dejstva, da imajo v turističnem in tujskem prometu na našem področju glavno besedo zdravilišča, je tudi poročilo predsednika zdraviliške komisije prof. L. Rebeuška vzbudilo veliko zanimanje. Hvaležna je ugotovitev, da je zdraviliški komisiji uspelo urediti medsebojne odnose in interese zdravstva ter turizma. Ta ureditev je še posebno važna za celjsko področje, saj zdravilišča sprejemajo razen zavarovancev tudi precejšnje število samoplačnikov (samo Rogaška Slatina okoli 80 tisoč nočin na račun tujih in domačih samoplačnikov, op. pisca). Zraven tega je zdraviliški komisiji v tesnem sodelovanju z OLO Celjem in Zvezo naravnih zdravilišč Slovenije uspelo potrditi predloge, po katerih naj bi občinski ljudski odbori predpisali za vsako zdravilišče posebej osnovni zdraviliški red za ožje in širše področje, nadalje, da naj zdravilišča vračunajo namenske zneske za vzdrževanje parkov in nasadov in končno, da naj bodo v organih družbenega upravljanja zdravilišč obvezno zastopani tudi turistični delavci.

Zelo razveseljiva je bila ugotovitev, da se je stanje v Zavodu za rehabilitacijo invalidov v Laškem bistveno spremenilo, namreč, da zdaj tudi laške toplice sprejemajo samoplačnike, v kolikor imajo pač prostor. Sicer pa je že skrajni čas, da se Laško in prav tako Rimske Toplice znova pojavita v vseh prostih in da bi podatke o številu gostov in nočin obvezno objavljali v splošnih turističnih statistikah. To naj bi se predvsem uveljavilo za Laško! Če bi namreč že letos upoštevali število nočin v Laškem, ki jih ima nad 70.000, potem bi se končna številka za področje celjskega okraja bistveno spremenila.

V poročilu predsednika zdraviliške komisije je bila tudi kritična pripomba, češ da so sredstva, ki jih odobravajo pristojni organi za urejevanje in investicije v zdraviliških krajih vendarle preveč skromna. Spricho dejstva, da je Jugoslovanska investicijska banka nekajkrat zavrnila prošnje zdravilišč celjskega področja za najem posojila z utemeljitvijo, da so to zdravstveni zavodi, ko pa turistična ali gostinska podjetja, je tudi upravni odbor Celjske turistične zveze podprl predlog o razpisu posebnega investicijskega natečaja za potrebe zdravilišč.

Organizacije SZDL pred važnimi nalogami

(Nadaljevanje s 1. strani)

čilih nakazane tudi jasne naloge o bodočem delu. Teh nalog pa je v mestih ali pa na vasi izredno veliko.

V mestih in industrijskih krajih naj bi organizacije SZDL začele ustanavljati stanovanjske skupnosti, o katerih je bilo sicer že izredno veliko napisane, vendar zelo malo narejenega. Tako obstaja v Celju že nekaj iniciativnih odborov, pa le še ni zaslediti vidnejših rezultatov.

Druugo takšno vprašanje, ki je tesno povezano z gornjim, je delo potrošniških svetov. V celotnem okraju je sicer že na novo izvoljenih 37 potrošniških svetov, vendar tudi na tem področju še ni zaslediti vidnih rezultatov.

Tretje vprašanje, ki je trenutno povezano s stanovanjsko skupnostjo pa je družbena prehrana. Tudi tega vprašanja se bodo morale lotiti organizacije SZDL bolj smelo. Zlasti bodo morale zainteresirati za to sindikalne podružnice in organe delavskega upravljanja. Ta problem je zlasti pereč v Celju in v Velenju, kjer se sicer o tem problemu že precej časa razpravlja, vendar je bilo storjenega doslej zelo malo.

Naloge odborov SZDL na vasi pa naj bi se prevsem odražale v pravilnem pojasnjevanju vseh nalog, ki jih morajo sedaj zadruge izvrševati. Z izvolitvijo novih zadružnih svetov je ta naloga še odgovornejša. Zadružni sveti bodo morali nujno dobiti pomoč od političnih organizacij. Mislim, da bodo nove oblike v zadružništvu zahtevale veliko intenzivnega dela in pojasnjevanja, da

Tov. Stane Sošar: Trenutno so najvažnejše priprave za dobro izvedbo občnih zborov.

bo sleherni kmetijski proizvajalec čutil odgovornost od izvajanja planskih nalog v kmetijstvu. Pravilno prikazovanje in tolmačenje novih oblik sodelovanja med kmetom in zadrujo je bilo uspešno v zadnjem času v Savinjski dolini, ko so hmeljarji z velikim razumevanjem sprejeli novo obliko kooperacije pri proizvodnji hmelja.

Družbeno upravljanje v kmetijstvu na startu

(Nadaljevanje s 1. strani)

jem območju zmagovalca v času. Zadruga v Trnavi je zaključila volitve že ob 9.30, kar je kljub dejstvu, da zadruge združuje samo bližnje tri strnjene vasi: Orlo vas, Sentrupert in Trnavo, zelo pohvalen rezultat. Trnavski zadruzi so bile »tik za petami« zadruge v Preboldu, Seščah, Galiciji, Ponikvi pri Zalcu in v Dramljah.

Vsak je opazil, da je večina teh najuspešnejših zadrug ravno v žalski občini. Kako potem v povprečju pride Savinjska dolina šele na šesto mesto med osmimi občinami?

Razen štorske zadruge, ki je močno znižala volilni uspeh v celjski občini, je zadruga v Taboru druga, ki jo slab volilni uspeh postavlja v slabo luč. Medtem ko v štorski zadruzi lahko deloma opravičujemo slab uspeh zaradi slabega vremena in ker ravno kmetje s hribovske svetine niso prišli na volišče, je v taborski zadruzi ravno najbližja Ojstriška vas nasleda na iniciatorjem volilne abstinence. Neodgovorni in kratkovidni ljudje so podobno abstinenco propagirali tudi v Podlogu, ki pripada šempeterski zadruzi. Torej KZ Šempeter ter Tabor, ali še konkretnje Ojstriška vas in Podlog sta uteži, ki sta se obesili sicer zelo razgibani volilni dejavnosti v žalski občini.

Pravzaprav nima pomena, da smo se tako dolgo zdrževali ob teh zares osamljenih primerih, saj je celotni volilni uspeh dovolj velik dokaz jalo-vosti zavrnitve posameznih posameznikov. Ti zares samo drobni primeri naj bodo samo opozorilo političnim, predvsem pa zadružnim aktivistom v do-

tičnih krajih, da so v času predvolilnih priprav, neodvisno od tega koliko so si prizadevali, spricho navedenih dejstev le premalo storili.

Zdaj, ko so prvi zadružni sveti izvoljeni in ko stopamo v novo obdobje družbenega upravljanja v kmetijstvu, se začnemo za politične organizacije nove, morda še odgovornejše in težje naloge. Brez dvoma je v mnogih primerih vrsta uspehov v predvolilni dejavnosti in ob volitvah samih plod prizadevanosti političnih organizacij, predvsem pa organizacij SZDL. Niso redki primeri, ko so v predvolilnem času posamezne slabše zadruge ob pomoči množičnih organizacij postale politično bolj razgibane. Napor naše socialistične skupnosti so v tem času usmerjeni v kmetijstvo. Množične organizacije, predvsem SZDL in ZK so za uspešno izvedbo teh skupnih ciljev soodgovorne, najbolj pa seveda organizacije, ki delajo na podeželju. Volitve so nakazale še en problem. Razen v nekaterih primerih, so uspehi volitev v krajih blizu industrijskih središč bili slabši od uspehov v izrazito kmečkih predelih. Kaj to pove članstvu množičnih organizacij? To dejstvo opozarja, da se v industrijskih središčih množične organizacije še vedno premalo ukvarjajo z pojasnjevanjem kmetijskih vprašanj. Danes ne more noben dober član SZDL, zlasti pa na član ZK, ostati neinformiran in odrezan od naporov naše celotne družbe za dvig kmetijske proizvodnje in razvoj socialističnih odnosov na podeželju.

Kr.

UKREPI ZA STABILIZACIJO CEN

(Nadaljevanje s 1. strani)

pri kmetijskih proizvodih, o katerih je v tem primeru govora — pogosto blaga niti ne vidi, temveč le izstavi račun! Ta trditve se v praksi odraža tako, da so letos kljub temu, da so odkupne cene zvezniški predpisi točno maksimirane, cene blagu pri grozistih nesorazmerno visoke. Če se sedaj vrnemo na prej zastavljeno vprašanje, kdo bo »odnehala«, bo to morala biti grozistična trgovina, od kmetijskih zadrug dalje!

V nadaljevanju se je podal poročilo občinski tržni inšpektor. Iz njegovega poročila povzemamo, da je pri pregledu zakolnih zapisnikov za 119 govedih ugotovil prekoračitve najvišjih odkupnih cen pri 70 govedih! Znesek preplačil je večji od 500.000 d.narjev in nanese okrog 15 din po kilogramu žive teže goveda. S tem je onemogočeno vsako prigovar-

janje mesarjev, češ da je sedanja maksimalna cena za meso, ki je nižja od dosedanje, preizkusa. Realno in pravilno plačevanje živine po dejanski klavnosti je temeljni pogoj za znižanje cen mesa! Da bi se to doseglo, bo svet zahteval od vseh mesn. da se v bodoče odkupuje živina na odprt račun. S tem bo doseženo, da se bo določila cena kupljeni živini na osnovi dejanske klavnosti, ugotovljene z zakolnim zapisnikom. V tem primeru pa bodo na točen vnašnju podatkov v zakolni zapisnik zainteresirane kar 3 stranke, namreč kmet — prodajalec, kmetijska zadruga in mesarski obrat. Kontrola, ki se bo s tem sama razvila, pa izključuje potrebo po uradnih tehtničarjih, o čemer je bilo doslej že nekajkrat govora.

Prekoračevanje odkupnih cen je bilo ugotovljeno v vseh mesnicah na področju občine, razen v Petrovčah (Vransko v teh pregledih, ki so bili izvršeni minuli mesec, še ni bilo zajeto). Odgovorne osebe so že predlagane v kaznovanje. Poleg navedenih prestopkov pa je tržni inšpektorat ugotovil tudi številne primere prodaje nepregledanega mesa in pokvarjen h salam. Za ta dejanja so že bile izrečene prve kazni, ki so glede na nevarnost za ljudsko zdravje zelo ostre. Svet pa je pri tej kaznovalni politiki imel le to pr. pombo, da naj bi kazni zadele odgovorno osebo, ne pa mesarski obrat. Ta prigovor je utemeljen s tem, da je v pretežni večini mesnic zaposlena le po ena moč, t. j. poslovođa, ki je torej sam in edini odgovoren za storjene prekrške, prestopke in kazniva dejanja. Razumljivo pa je tudi, da kazni n. pr. 50.000 d.narjev za takšen mali obrat predstavlja nesorazmerno težko breme.

—sk—

pogled po svetu * pogled po svetu

Zadnji pomembnejši meščanski filozof Bergson je ob koncu stoletja trdil, da je umetnost prelom z družbo in »dejanska« vrnitev k preprosti naravi. Kakšna fata morgana bi bila taka umetnost slej ko prej! Postavim dandanašnji, ko so v Ameriki izstrelili tretjo raketo, da bi z njo dosegli Mesec, ko pripravljajo nov v. Braunov satelit, in tako dalje — kaj bi to naštevati. Taka umetnost bi kazala mesec v luči, ne na svojo vesolja. Nekaj takega se godi tudi s politikom. Konferenca za konferenco, izjava za izjavo, vse za mir, za kompromis in sporazum, na drugi strani pa — pogledjmo!

Francoski se pripravljajo na atomsko oborožitev. Menda se jim zdi najprimernejši za francosko vodilno bombo plutonij. Reorganizacija francoske vojske na atomizacijo je že v teku s podurkom na trditvi, da ta reorganizacija ne bo prizadela dotacij za alžirsko pacifikacijo. Kar 1560 milijard frankov bo treba v l. 1959 šteti za tako modernizacijo francoske vojske, torej okrog 4 milijarde na dan.

V Nemčiji so zgradili novo reaktivno letalo z brzino 712 km na uro. V kratkem bo letalo nad Nemčijo 200 takih letalih gromov. Pa to seveda ni vse.

Njihov vojni minister je naročil tanke in topove v ZDA, medtem ko je naročilo Angliji in Franciji odrekel, pravijo, da zato, ker je bil Heuss v Londonu tako hladno sprejet, in zato, ker se de Gaulle tako napreza, da bi Nemčija ne imela take moči v NATO.

V Ženevi se gredo nekako igrati »človek ne jezi se« ali še manj, kajti do rezultate tu sploh ne pride, še do dnevnega reda se ne dokopljajo, kaj šele do sklepov.

Da bi bila stvar še bolj zapletena, je Hruščev postregel z veliko senzacijo, ko je nekaj dni po 41. obletnici Oktobrske revolucije izjavil, da je prišel čas, ko je treba spremeniti potsdamski sporazum in dati vzhodni Berlin iz sovjetske uprave v roke Vzhodne Nemčije, ki je Zahod sploh ne priznava. Malo prej je izjavil, da SZ ne potrebuje vojne, ker ji je za izgradnjo komunizma potreben mir, hip nato pa poskrbel za nove okoliščine, ki še bolj nižajo temperaturo hladne vojne. Med temi ni nazadnje stališče, ki ga vzhodni lager zavzema do naše države, ponekod samo na partijskih konferencah, v Albaniji in Bolgariji pa s podpiranjem najbolj neutemeljene irendete.

Zahodna Nemčija na eni strani pri-

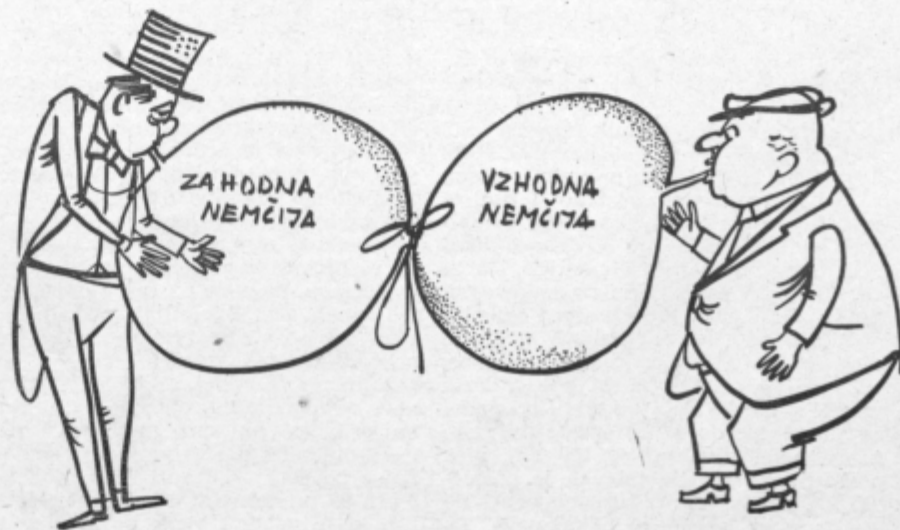
tiska z vsemi silami za združitev obeh Nemčij, vendar ne prizna nobene dobre volje vzhodnim sosedom, nobenega smisla planu Rapackega, ki naj bi dezatomiziral sporno področje, osrčje Evrope, ki je obenem tudi ključ za oblast v Evropi. Istočasno pa ne zamudi nobene prilike, da ne bi svoje gospodarske moči uveljavljala v Evropi, Južni Ameriki, Kanadi, Aziji in Afriki. Pri tem gre minister Erhard tako daleč, da celo Japonski svetuje, naj se bavi samo z lahkotno in srednje težko industrijo, lažjo in težko pa naj ona in druge, manj razvite azijske države prepuste herrervolku. Razume se, kam ta pes tace moli. Gre za orjaški azijski trg, ki naj bi se za dolga desetletja odprl nemški industriji, ki trg rabi, in še kako, saj ima v zahodnem lagerju hude konkurente.

Celo v mali Avstriji se kažejo posredno apetiti po nekdanji moči velike Avstrije. Ko so socialisti 12. novembra slavili ustanovitev male avstrijske republike l. 1918, so njihove proslave avstrijski klerikalci bojkotirali, češ kaj bi proslavljali propad nekdanje velike monarhije. Celo apetitov po vrnitvi Otona v. Habsburga, simbola te osvo-rane cesarske Avstrije te baže ljudje ne skrivajo.

Agleži ne pridejo na čisto s Ciprom. O nedvornosti ne marajo slišati, podpirajo turške zahteve in pripravljajo celo nov vojaški režim, ki naj bi ga uvedel pacifikator malajskih upornikov general Templer. Cipru torej grozi hujše obsežno stanje kot kdajkoli v zadnjih letih.

Alžirsko vprašanje je spet nasledilo na staro plitvino. Vse kaže, da de Gaulle ni mislil jasno s svojo alžirsko politiko. Predloga Ferhat Abesa o prekinitvi sovažnosti pod zaščito in nadzorom OZN de Gaulle ni sprejel, češ da je to vmešavanje tretjega. Ni čuda, če se za volitve, ki so v Alžiru razpisane, Alžirci ne zanimajo, saj bodo volivci natikali volilne listke na — b. jonete. Kaj malo se vse to sklada s tisto dobrodušno presojo sredozemskega človeka, o kateri govori Albert Camus! Kje je tu francosko svobodnjaštvo, na katerega je galska misel tako ponosna! In je oziroma bi moralo biti eden od temeljev nove Francije, ki naj bi jo predstavljal dolgoletni Bergerac — de Gaulle.

T. O.

Vsak po svoje napihuje